

Jak školský zákon upravuje závěrečnou zkoušku učňů

Nabízíme Vám úplné znění paragrafů, které se týkají závěrečné zkoušky v oborech s výučním listem. Červeně jsou vyznačena místa, na která se školy nejčastěji dotazují.

Závěrečnou zkoušku upravuje školský zákon v následujících paragrafech:

Závěrečná zkouška: § 74, § 75 a § 76

Přezkoumání průběhu a výsledků závěrečné a maturitní zkoušky: § 82

Společná ustanovení: § 183c

Závěrečná zkouška

§ 74

(1) Závěrečná zkouška se skládá

- a) v oborech vzdělání, v nichž se dosahuje středního vzdělání s výučním listem, z písemné zkoušky a ústní zkoušky a praktické zkoušky z odborného výcviku,
- b) v oborech vzdělání, v nichž se dosahuje středního vzdělání, z praktické zkoušky z odborných předmětů a teoretické zkoušky z odborných předmětů.

(2) Žák může konat závěrečnou zkoušku, pokud úspěšně ukončil poslední ročník středního vzdělávání.

(3) Termíny konání závěrečných zkoušek stanoví ředitel školy. V závěrečných zkouškách podle odstavce 1 písm. a) škola využívá jednotných zadání a související zkušební dokumentace. Tato zadání a zkušební dokumentaci připravuje a školám zpřístupňuje ministerstvo nebo právnická osoba zřízená a pověřená ministerstvem zpracováním jednotných zadání závěrečných zkoušek a zkušební dokumentace. Škola je povinna zabezpečit zadání a související dokumentaci proti jejich zneužití. Pro závěrečné zkoušky podle odstavce 1 písm. b) stanoví témata, obsah, formu a pojetí zkoušek ředitel školy.

(4) Před zahájením ústní zkoušky, popřípadě praktické zkoušky se žáci neúčastní vyučování po dobu 4 vyučovacích dnů v termínu stanoveném ředitelem školy.

(5) Závěrečná zkouška je veřejná s výjimkou písemných zkoušek a jednání zkušební komise o hodnocení žáka; praktické zkoušky jsou neveřejné v případech, kdy je to nutné z důvodu ochrany zdraví, bezpečnosti práce a u zdravotnických oborů z důvodu ochrany soukromí pacienta.

(6) Závěrečná zkouška se koná před zkušební komisí. V případě, že organizace či délka písemné nebo praktické zkoušky vylučuje stálou přítomnost zkušební komise při zkoušce, určí její předseda člena zkušební komise, který odpovídá za řádný průběh zkoušky.

(7) Předsedu zkušební komise jmenuje do konce února příslušného školního roku krajský úřad. Jmenování je platné pro zkoušky konané v daném kalendářním roce. Krajský úřad může

pro termín opravných zkoušek a náhradních zkoušek omezit počet zkušebních komisí a určit žákovi v dané škole jinou komisi, než před kterou konal nebo měl konat zkoušku v řádném termínu; v takovém případě pozbývá platnosti jmenování předsedy zkušební komise, před níž nebudou opravné zkoušky ani náhradní zkoušky konány; o této skutečnosti informuje krajský úřad ředitele školy a předsedu zkušební komise nejpozději do 30. června. Ostatní členy zkušební komise jmenuje ředitel školy. V oborech vzdělání, v nichž se dosahuje středního vzdělání s výučním listem, jmenuje ředitel školy členem zkušební komise také odborníka z praxe.

(8) Předseda zkušební komise

- a) má odbornou kvalifikaci v příslušném nebo příbuzném oboru a vykonával přímou pedagogickou činnost nejméně 5 let,
- b) nesmí být v základním pracovněprávním ani jiném obdobném vztahu ke škole, na niž bude funkci vykonávat,
- c) nebyl vyučujícím žáků, kteří konají závěrečnou zkoušku, v průběhu jejich středního vzdělávání.

(9) Předseda zkušební komise

- a) řídí práci zkušební komise a odpovídá za její činnost,
- b) odpovídá za řádný průběh zkoušek a klasifikaci,
- c) je oprávněn vyloučit žáka ze zkoušky v případě, že žák použil nedovolené pomůcky nebo průběh zkoušky jinak vážně narušil; o vyloučení žáka ze zkoušky rozhodne předseda zkušební komise bezprostředně,
- d) oznamuje žákovi hodnocení jednotlivých zkoušek závěrečné zkoušky.

(10) Zkušební komise rozhoduje o klasifikaci žáka z jednotlivých zkoušek na návrh členů zkušební komise hlasováním. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy zkušební komise.

§ 75

- (1) Žák vykoná závěrečnou zkoušku úspěšně, pokud úspěšně vykoná všechny zkoušky, které jsou její součástí.
- (2) V případě, že žák zkoušku, která je součástí závěrečné zkoušky, vykonal neúspěšně, může konat opravnou zkoušku, a to nejvýše dvakrát z každé zkoušky. Pokud se žák ke zkoušce nedostaví a svou nepřítomnost řádně omluví nejpozději do 3 pracovních dnů od konání zkoušky předsedovi zkušební komise nebo nekoná závěrečnou zkoušku z důvodu neukončení posledního ročníku vzdělávání, má právo konat náhradní zkoušku v termínu stanoveném zkušební komisí. Nedodržení stanovené lhůty může v závažných případech předseda zkušební komise prominout. Konáním náhradní zkoušky není dotčeno právo žáka konat opravnou zkoušku.

(3) Žák přestává být žákem školy dnem následujícím po dni, v němž úspěšně vykonal závěrečnou zkoušku. Nevykonal-li žák závěrečnou zkoušku v řádném termínu, přestává být žákem školy 30. června roku, v němž měl vzdělávání řádně ukončit. Jestliže se žák ke zkoušce bez řádné omluvy nedostavil, jeho omluva nebyla uznána nebo byl ze zkoušky vyloučen, posuzuje se, jako by zkoušku vykonal neúspěšně.

(4) Závěrečnou zkoušku lze vykonal nejpozději do 5 let od úspěšného ukončení posledního ročníku vzdělávání.

§ 76

Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem podrobnosti o pojetí, obsahu a průběhu závěrečných zkoušek, termínech jejich konání, stanovení předmětů, z nichž se závěrečná zkouška koná, složení zkušební komise, způsobu hodnocení žáků a o opravných zkouškách a zkouškách v náhradním termínu.

Přezkoumání průběhu a výsledků závěrečné a maturitní zkoušky

§ 82

(1) Každý, kdo konal

a) závěrečnou zkoušku,

b) maturitní zkoušku, kromě dílčí zkoušky společné části konané formou didaktického testu, anebo byl z konání těchto zkoušek vyloučen,

může písemně požádat krajský úřad o přezkoumání průběhu a výsledku této zkoušky nebo rozhodnutí o vyloučení. Krajský úřad rozhodne o žádosti ve lhůtě 30 dnů ode dne jejího doručení, a to tak, že výsledek zkoušky změní, nebo zruší a nařídí opakování zkoušky, pokud zjistí, že při této zkoušce byly porušeny právní předpisy nebo se vyskytly jiné závažné nedostatky, které mohly mít vliv na řádný průběh nebo výsledek zkoušky; v opačném případě výsledek zkoušky potvrdí. Škola, v níž žák konal maturitní zkoušku, Česká školní inspekce a Centrum při plnění úkolů podle § 80 odst. 3 poskytují krajskému úřadu součinnost při posuzování žádosti. Opakování zkoušky s výjimkou dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou písemné práce se koná nejpozději do 15 dnů ode dne vydání rozhodnutí, a to před zkušební komisí, kterou jmenuje krajský úřad. Opakování dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou písemné práce se koná v nejbližším možném termínu, který stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Každý, kdo konal zkoušku společné části maturitní zkoušky konanou formou didaktického testu, nebo byl z konání této zkoušky vyloučen, může písemně požádat ministerstvo o přezkoumání výsledku této zkoušky nebo přezkoumání rozhodnutí o vyloučení ze zkoušky. Ministerstvo žadateli odešle písemné vyrozumění o výsledku přezkoumání nejpozději do 30 dnů ode dne doručení žádosti.

(3) Žádost podle odstavce 1 nebo 2 lze podat příslušnému správnímu úřadu do 20 dnů od konce období stanoveného prováděcím právním předpisem pro konání příslušné závěrečné nebo maturitní zkoušky nebo v případě dílčích zkoušek společné části maturitní zkoušky od

konce období stanoveného prováděcím právním předpisem pro konání příslušné dílčí zkoušky.

(4) Každý má právo nahlédnout do všech materiálů týkajících se jeho osoby, které mají význam pro rozhodnutí o výsledku zkoušky.

Společná ustanovení

§ 183c

Údaje získané při přípravě nebo zjišťování výsledků vzdělávání podle § 74, 78, § 171 odst. 2 a § 174 odst. 2 písm. a) a údaje vytvořené kombinací nebo vzájemným srovnáním těchto údajů právnická osoba nebo organizační složka státu, která s těmito údaji nakládá, neposkytuje žadatelům o informace podle zvláštního zákona⁶⁰), pokud údaje vypovídají o

- a) výsledcích jednotlivých dětí, žáků a studentů,
- b) průměrných nebo souhrnných výsledcích za školu nebo více škol nebo za jinak vymezenou skupinu dětí, žáků nebo studentů,
- c) srovnání výsledků mezi školami nebo jinak vymezenými skupinami dětí, žáků nebo studentů,
- d) obsahu a formě zadání, která dosud nebyla využita v ukončeném zjišťování,
- e) připravovaných nebo používaných nástrojích pro zjišťování a zpracování výsledků vzdělávání.